

najatrosty@yahoo.com

ئه‌م‌په‌رۆبه‌ شیوازیکی ئیجگار فره‌ ریکلام بایه‌خ و‌گرنگیه‌کی زۆری پێده‌دریته‌ له‌ ژيانی راگه‌یاندن و

ئابووری دا. شاره‌زایانی بواری راگه‌یاندن و ئابووری ریکلامیان کردۆته‌ چه‌ندین به‌شی جیا له‌وانه‌ (ریکلامی ئابووری، پۆشنبیری، کۆمه‌لایه‌تی) مه‌به‌ست له‌ ریکلامی ئابووری ئه‌و هه‌واڵه‌ وینه‌داریه‌ که‌ ئاگادارمان ده‌کاته‌وه‌ له‌ بوونی به‌ره‌مه‌مێک له‌لایه‌ن ده‌زگا‌کانی بازرگانی یه‌وه‌ ئیتر ئه‌و به‌ره‌مه‌ هه‌ورده‌ یان به‌ره‌مه‌هێنهری ناو خۆ بیته‌، که‌رتی گشتی یان تاییه‌تی.

ئه‌م ریکلامانه‌ به‌مه‌به‌ستی ئاگادارکردنه‌وه‌ی به‌کارهێنهر له‌ بوونی به‌ره‌مه‌می له‌و جوهره‌، خۆناکریت هه‌واوالاتی هه‌موو پۆزتیکی خۆی بو‌ پرسیارکردن ده‌رباره‌ی که‌ل و په‌ل ته‌رخان بکات که‌ تازه‌ له‌ بازار دابه‌زیوون و پێویستی پێیانه‌، مه‌ترسی ئه‌م جاردا نه‌ کاتیکی ده‌رده‌که‌وێت که‌ زیاده‌ ره‌وی له‌ پیاوه‌لانی ئه‌و به‌ره‌مه‌ و راده‌ی سووده‌کانی دا بکریت هه‌ر بۆیه‌ ووریایی له‌ کاری ریکلامدا کاریکی زۆر گرنگه‌ بو‌ خۆبه‌دوورگرتن له‌ هه‌له‌هه‌تاندنی به‌کارهێنهر.

له‌ هیچ کات و کۆمه‌لێکدا ناکریت ده‌ست به‌رداری ریکلامی پۆشنبیری بین، سه‌ره‌پای ئه‌وه‌ی ئه‌م ریکلامه‌ وینه‌ی ره‌نگدانه‌وه‌یه‌کی روونی چالاکیه‌ پۆشنبیری و زانستی و هونه‌ریه‌کانه‌، له‌ هه‌مان کاتدا هۆیه‌که‌ بو‌ هاندانی خه‌لک و به‌شداری کردنیکی کاریگه‌ریشه‌ له‌ جم و جوڵی شارستانی و چیژوه‌رگرتن له‌ به‌ره‌مه‌می هه‌ره‌ پۆشنبیریه‌کان له‌ وولاتدا.

ریکلام بو‌ نمایش کردنی بوونی چالاکیه‌که‌ که‌ له‌ بنه‌مادا ئاراسته‌ی ژماره‌یه‌کی زۆری خه‌لک کراوه‌، مه‌به‌ست لێی هه‌واکاریکردنه‌ بو‌ به‌شارستانی کردنی کۆمه‌ل، مه‌به‌ست لێی قازانج نی‌ یه‌.

ریکلامه‌ کۆمه‌لایه‌تی یه‌کانیش ئه‌و هه‌واڵه‌ تاکه‌ که‌سیانه‌یه‌یه‌ که‌ مه‌به‌ست لێی سه‌رنج راکیشانی چین و توێژه‌کانی نی‌و کۆمه‌له‌ بو‌ روودانی رووداوێک له‌ که‌سیکی په‌یوه‌ندیدار، بو‌ نمونه‌ مردن، ژنه‌ییان و شووکردن، له‌دایک بوون گێپانی ئاهه‌نگی تاییه‌ت... هتد

ئه‌م جوهره‌ جاردا نه‌ سه‌ره‌پای ئه‌وه‌ی کاریگه‌ری له‌سه‌ر که‌سانی تر سنوورداره‌ چونکه‌ تاکی یه‌ نه‌ک کۆمه‌لی، به‌لام له‌ لایه‌کی دیکه‌وه‌ فاکته‌ریکه‌ له‌ فاکته‌ره‌کانی راکیشانی هه‌والاتیان بو‌ خۆپێندنه‌وه‌ی رۆژنامه‌ و دیاریکردن و پێدانی رۆلێک له‌ کرداری ژيانی رۆژانه‌یان.

چه‌ندین رۆژنامه‌ ژماره‌یه‌کی زۆر ستوون بو‌ ئه‌م جوهره‌ ریکلامه‌ دیاری ده‌که‌ن، چونکه‌ گرنگی زۆری هه‌یه‌بو‌ ئاشکرا کردنی حالته‌ تاییه‌تییه‌کانی تاکه‌کانی نی‌و کۆمه‌له‌ که‌ ئه‌وه‌ی له‌ ژياناندا به‌خۆشی و ناخۆشییه‌وه‌ که‌ روو ده‌دات، ئه‌و خیزانانه‌ی بو‌ یاده‌وه‌ری که‌سیک کۆده‌بنه‌وه‌، ناتوانن خزم و هه‌ورپێانی دوور له‌ ریگای په‌یوه‌ندی ته‌له‌فوونی و نامه‌ ئاگادار بکه‌نه‌وه‌، به‌لام له‌ ریگه‌ی رۆژنامه‌وه‌ شیواترین ریگاییه‌ بو‌ بلاوکردنه‌وه‌وه‌ له‌ ناو خه‌لکدا.

* شیوازه‌کانی ریکلام

جارپدان و کرداریکی رۆژنامه‌وانی تاییه‌ته‌ پانتاییه‌کی زۆری له‌ ژيانی رۆژانه‌ی خه‌لک گرتووه‌، گرنگ ئه‌وه‌یه‌ چۆن بتوانین که‌ناڵه‌کانی راگه‌یاندن بکه‌ین به‌ سه‌ر چاوه‌ی زانیاریه‌کان بو‌ جه‌ماوه‌ر و شیوازه‌

جیاوازهکانی رۆژنامه نووسی به کاردبیین به هه مان شیوه جار دانیس به شیواز و هوی زور لیها توانه و جیاواز پیشکەش ده کریت.

زور بهی رۆژنامه کان به چاویکی هه له سهیری ریکلام ده کهن که سه رچاوه یه کی ماددی بییت له سه ر ماده رۆژنامه نووسی هه کی تر، هه ر بویه فراوانی ریکلام تادی له بچووک بوونه وه دایه و به ره و نه مان ده چییت.

ئه مه له کاتی کدا که ریکلام به زانیاریه ک داده نریت وه کو زانیاریه کان ناو ووتار و هه وال و لی کو لینه وه پیشکەش ده کریت.

جا ردا ن بو ده ستی کاردنی وه رزی زستانه ی گه شت و گو زار بو یاری خلسکانی خوی له خوی دا زانیاریه جیگای گرنگی بی دانی ده یان هه زار که سه که به هه ر هوی هه ک بییت (وه رزش، پزیشکی، کومه لایه تی) به شه و قه وه چاوه پروانی ده کهن.

له ده ولته سه رمایه داره کان هه ندی جار ریکلام پشت به خه له تان دن و زیاده ره وی ده به ستی ت و به قه باره یه کی گه ره تر وه ک له وه ی شایانیه تی پیشانی ده دات، به لام ئه مه له و کومه لگایانه دا کو نترولی هوی هه کان ی را گه یان دن و سه رچاوه ئا بووری یه کان ی کرد وه به م شیوه نی یه .

ریکلام چه ندین شیوازی ده گریته خو ته نانه ت هه ندیک جار کونگره ی رۆژنامه نووسی .

جا ردا ن زانیاریه که و فراوانی شوینی بلا و کردنه وه داده ریژی ت، بو نموونه ئه گه ر ریکلام بو به ره مه میکی نوئ بکه یین پیویست ناکات له سه ر شیوه ی به یانی ک زانیاریه که دا بریژین به لکو ته نها وینه یه کی فۆتوگرافی یان کاریکاتی ری و ده بریژیکی چروو پروونی به سه .

*مه ترسیه کان ی ریکلام

هه موو به ره مه می ک بو ریکلام ناشی ت، هه موو بانگه وازو به یانیکی حکومی بو جا ردا ن ناشی ت نا کریت جا ربو جگه ره و وه ی و ئه و شتانه بکه یین که زیانیان هه یه بو سه ر ته ندروستی مرؤف .

هه رچه نده زور له ناو خه لکدا به کاردی ت، چونکه جا ردا ن بو پیچه وانه ی هه ولی ده ولته ته بو کونترول کردنی ئه و نه خو شی یه که له نیو کومه ل په یدا ده بی ت، به داخه وه له لای خو مان له م دوایانه دا ریکلام بو جگه ره و باره کانیش ده کریت .

سه رچاوه

1. اراء فی الکتابه و العمل الصحفی ، وائل العانی
2. الاعلام و الحرب النفسیة تالیف لجنة فی مؤسسه الثقافه العالمیة